

Pressupostos dels governs autonòmics dels Països Catalans per al 1992

Tres pressupostos cap a Europa

En la mesura de les seves possibilitats, els governs del País Valencià, Catalunya i Balears intenten posar-se a punt per al repte que representarà l'entrada en vigor el 93 del Mercat Únic europeu. Els pressupostos donen prioritat a les infraestructures.

Els respectius governs de les comunitats autònomes dels Països Catalans han presentat els seus projectes de pressupostos per a l'exercici de l'any 1992. Aquests pressupostos tenen un mateix denominador comú: l'expansionisme.

L'adequació de l'economia al Mercat Únic europeu del 1993 ha forçat els governs a fer un esforç en infraestructures bàsiques i transports. Igualment, l'assumpció de competències fins ara en mans del govern espanyol ha comportat l'augment de les despeses.

Tanmateix, no es pot parlar dels tres pressupostos a un mateix nivell. I és que dels 1'3 bilions, aproximadament, que mourà la Generalitat de Catalunya fins als 46.674 milions del Govern Balear, passant pels 733.983 milions de la Generalitat valenciana, hi ha molta diferència. En aquest sentit, cal recordar que el Principat de Catalunya té l'autonomia per l'art. 151, amb una major capacitat quant a competències, mentre que el País Valencià i les Illes la tenen per l'article 143.

ILLES BALEARS: UN PRESSUPOST "PER A FER PAÍS"

Quan el conseller d'Economia i Hisenda del Govern Balear, **Alexandre Forcades**, presentà el projecte de pressupost per a 1992, declarà que aquest era un "pressupost per a fer país". Sens dubte, el conseller es referia al gran augment que ha sofert el pressupost balear. Segons informa Miquel Payeras, si l'any passat el total que el Parlament aprovà fou de 31.628 milions de pessetes, enguany el projecte arriba fins als 46.674 milions. Una diferència d'uns quinze mil milions que representa un increment de prop del 50%.

Per conselleries, la de Sanitat és la que té un augment major, amb més de 2.000 milions de pessetes (6.912 milions enguany, contra els 4.606 de l'exercici anterior). Cultura també té un important aug-

ment pressupostari, la qual cosa permet dotar els departaments més importants amb un increment de quatre-cents o cinc-cents milions. Si observem les partides de forma més concreta, veurem que l'assistència hospitalària (1.330 milions), el sanejament d'aigües (5.474), la infraestructura hidràulica (1.202), la infraestructura de carrer (3.265), la xarxa de carreteres (1.571), la modernització i adaptació d'estructures productives (1.407) i l'ordenació turística (4.062) són els que s'enduen les quantitats més elevades. Una altra partida important és la dedicada a la normalització lingüística. De tota manera, l'any 1991 s'hi dedicaren 110 milions i per al 1992, n'estan pressupostats 88. L'ajustament pressupostari, ja se sap, acostuma a carregar contra aquelles despeses menys transcendents per a la marxa de l'economia.

PAÍS VALENCIÀ: LA SALUT ÉS EL PRIMER

El conseller d'Economia de la Generalitat valenciana, **Antoni Birlanga**, va celebrar diverses reunions amb l'oposició per consensuar al màxim el disseny dels pressupostos abans de la seva elaboració.

D'entre les xifres aprovades pel Consell del govern autonòmic (que augmenten, en total, un 14'6% dels 674.149 milions del 91), destaquen pel seu pes els 267.457 milions de pessetes de què gaudirà la conselleria de Sanitat, xifra que representa un increment del 13% respecte els 236.627 milions del pressupost per al 1991. D'altra banda, les partides de la Conselleria de Cultura i Educació també experimenten un fort ascens. Així, dels 208.845 milions previstos, 194.531 se n'aniran en matèria d'educació (25 mil milions més que enguany). Per exemple, els fons destinats a l'ensenyament mitjà augmenten en un 16'3%, mentre que la despesa per a l'ensenyament universitari ho fa en quasi un 40%. El tercer gran bloc de diners va a la Conselleria d'Obres Públiques i Urbanis-

me, que incrementa la seva dotació en un 34%. Els 72.642 milions que s'hi destinen hauran de servir per millorar les infraestructures.

PRINCIPAT: REDUIR DIFERÈNCIES RESPECTE EUROPA

La millora dels serveis públics ja existents i reduir diferències respecte a Europa són els principals objectius que perseguixen els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 1992. L'augment respecte el 1991 és del 16%. Per compensar aquest increment, la Generalitat de Catalunya comptarà en part amb el finançament dels serveis traspassats de la Seguretat Social i amb el percentatge de participació en els ingressos de l'estat, que creix un 23'8%. Alhora, les ajudes a Catalunya a càrrec al Fons Europeu de Desenvolupament Regional arribaran als 6.000 milions de pessetes i el Fons Social Europeu en donarà 3.500.

D'altra banda, **Macià Alavedra**, conseller d'Economia i Finances, ha previst que les conselleries de Sanitat i Educació s'emportin, en total, el 56'6% del pressupost (uns 740.000 milions). Tanmateix, la major part d'aquestes despeses són causades pel funcionament dels serveis corresponents (hospitals, escoles, etc.). La seguretat, amb 13.319 milions per a l'augment de la plantilla de la policia autonòmica, i els serveis socials formen part de les prioritats del govern, alhora que la nova Conselleria de Medi Ambient aconseguirà 11.674 milions de pessetes. Aquest pressupost també inclou els 7.000 milions procedents dels serrells lingüístics.

Per últim, els pressupostos preveuen una partida de 2.000 milions de pessetes per a les pròximes eleccions autonòmiques —entre funcionament del procés i subvencions als partits polítics—, i un total de 1.108 milions per al muntatge de l'estand de Catalunya a l'Expo de Sevilla.

Joan Morales